

Instytut Socjologii i Kognitywistyki

Uniwersytet w Białymstoku

Pytania do egzaminu licencjackiego na kierunku socjologia

(obowiązują od roku akad. 2017/2018)

Historia myśli socjologicznej

1. Statyka i dynamika w koncepcji A. Comte'a.
2. Socjologizm E. Durkheima.
3. Wpływ K. Marksa na rozwój socjologii.
4. Organicyzm H. Spencera.
5. Pragmatyzm społeczny- wpływ na socjologię.
6. Szkoła Chicagowska w socjologii.
7. Ujęcia humanistyczne w klasycznych koncepcjach socjologicznych.
8. Rozwój koncepcji G. H. Meada w symbolicznym interakcjonizmie.
9. Założenia szkoły frankfurckiej i ich wpływ na rozwój socjologii krytycznej.
10. Rola klasyków myśli socjologicznej.

Mikrostruktury społeczne

1. Podaj i omów definicję struktury społecznej.
2. Przedstaw krótko podstawowe różnice pomiędzy małymi i dużymi strukturami społecznymi
3. Wymień i omów krótko dwa podstawowe podejścia teoretyczne w mikrosocjologii – strukturalizm i symboliczny interakcjonizm.
4. Omów pojęcie jaźni u G.H. Meada.
5. Scharakteryzuj, co najmniej trzy podstawowe typologie grup społecznych.
6. Podaj definicję pozycji społecznej i roli społecznej oraz omów różnice między nimi.
7. Omów podstawowe formy kontroli społecznej.
8. Scharakteryzuj pojęcie struktura socjometryczna. Jakie znasz typy konfiguracji socjometrycznych?
9. Opisz krótko podstawowe rodzaje grup odniesienia.
10. Scharakteryzuj strukturę komunikacyjną małej grupy społecznej.

Makrostruktury społeczne

1. Wymień i omów krótko podstawowe cechy definicyjne ruchu społecznego.
2. Czym charakteryzują się organizacje pozarządowe i jakie funkcje pełnią w społeczeństwie?
3. Co to jest kapitał społeczny i jakie funkcje spełnia w społeczeństwie?
4. Omów krótko funkcjonalną teorię stratyfikacji K. Davisa i W.E. Moore'a.
5. Na czym polega mechanizm merytokratyczny i jakie są jego ograniczenia?
6. Co to jest struktura klasowa; jakie czynniki decydują o rozróżnieniu klas wyższej, średniej i niższej?
7. Porównaj kategorie starej i nowej klasy średniej.
8. Co to jest styl życia i jakie są jego podstawowe wymiary?
9. Omów krótko podstawowe wymiary procesu globalizacji.
10. Scharakteryzuj „człowieka masowego” w ujęciu Ortegi y Gasset.

Metody badań ilościowych

1. Wymień rodzaje skal, ze względu na siłę pomiaru, stosowane w naukach społecznych i podaj ich przykłady.
2. Konceptualizacja a operacjonalizacja? Omów pojęcia
3. Omów czym jest badanie pilotażowe oraz kiedy się je stosuje i jaki jest jego cel?
4. Kiedy stosujemy w badaniach ilościowych próby niereprezentatywne i dlaczego?
5. Wymień etapy procesu badawczego i krótko je scharakteryzuj
6. Omów pojęcie reprezentatywności próby badawczej. Jak dobrać taką próbę?
7. Czym jest random route (metoda ustalonej ścieżki)? Kiedy ją stosujemy?
8. Powiedz na czym polegają błąd koniunkcji oraz brak rozłączności przedziałów w pytaniach kwestionariuszowych i podaj przykład.
9. Na czym polegają badania panelowe i trackingowe? Czym się różnią?
10. Badania metodologów doprowadziły do odkrycia, że badania kwestionariuszowe obarczone są często pewnymi psychologicznymi efektami odpowiedzi respondenta. Należą do nich: efekt słownictwa, efekt pierwszeństwa, efekt świeżości (inaczej: odpowiedzi echo), efekt odpowiedzi środkowej, efekty kontekstowe: kontrastu i asymilacji,. Wybierz dwa dowolne z tych efektów, scharakteryzuj je i powiedz jak można ich uniknąć.

Metody badań jakościowych

1. Wyjaśnij kategorie „rozumienia” i „współczynnika humanistycznego”.
2. Opisz krótko na czym polega obserwacja uczestnicząca, jakie są jej podstawowe typy i jakie problemy etyczne wiążą się z tą metodą.
3. Jakie znasz rodzaje wywiadów stosowanych w badaniach jakościowych? Wymień i krótko scharakteryzuj.
4. Jak powinna wyglądać relacja między badaczem i badanym w wywiadzie jakościowym?
5. Jakie rodzaje materiałów zaliczamy do dokumentów osobistych w i jaki sposób mogą być one wykorzystywane w badaniach jakościowych?
6. Wyjaśnij krótko co to jest analiza dyskursu i czym różni się od analizy treści?
7. Na czym polega badanie metodą interwencji socjologicznej?
8. Co to są mapy wyobrazeniowe i jak wykorzystywane są w badaniach miasta?
9. Jakie mogą być zastosowania fotografii w badaniach jakościowych?
10. Jakie możliwości daje badaczowi wykorzystanie metod opartych na sztuce?